



Podstrešna soba s spalnico.

Foto: Jelka Pšajd, Zgornji Dražen Vrh, 4. 10. 2013



Podstrešna soba s kuhinjskim posodjem.

Foto: Jelka Pšajd, Zgornji Dražen Vrh, 4. 10. 2013

METHANSOVA HIŠA V ZGORNJEM DRAŽEN VRHU V SLOVENSKIH GORICAH

Methansova hiša v Zgornjem Dražen Vrhju je promotor lokalne slovenskogoriške dediščine na stičišču občin Šentilj, Sv. Ana, Gornja Radgona in Lenart. V hiši se srečujejo ljudje na likovnih razstavah, kolonijah, literarnih dogodkih, kulinaričnih večerih, stalna pa je tam bogata etnološka zbirka. Med obiskovalci so bolj ali manj znani pesniki, pisatelji, akademiki; pogosti pa so domačini, okoličani, šolarji. Njen lastnik je Leopold Methans (z družino), večč kamnoseškega znanja. Hišo je kupil v letih 2005/2006 na dražbi.

Predvojni lastniki Holerji, po domače *Štehanzel*, so bili večji kmetje, ki so se ukvarjali z več obrtni: s kovaštvom, z gostinstvom, s trgovino, z mesarstvom in žganjarstvom. Po drugi svetovni vojni so bili izgnani, v hiši so bili podnajemniki in kmetijska trgovina (postaja za oddajo blaga). Pod Holerjevo hišo je v preteklosti tekla meja med avstrijskim in slovenskim prostorom, in lastniki so bili – tudi zaradi trgovskih potreb – naravnani k dvojjezičnosti. To nam izpričuje zgodovinsko pomemben in bogat predmet na zidu hodnika – na okenskem steklu je v slovenskem in nemškem jeziku zapisano: »Kdor hoče dobro vino pit', mora k Holerju prit'!« (ustni vir 2013).

Leopold Methans je zbiral predmete že v mladosti. Resno je začel zbirati po nakupu izpraznjene hiše. Večino predmetov so mu podarili, nekaj jih je kupil, v začetku pa jih je pobiral v okolici kot odpadke na zbirnih odlagališčih. Danes ga okoliški ljudje, ker vedo, da ima zbirko, kličejo in podarjajo predmete.

V zbirki so različni ohranjeni in oštevilčeni predmeti: keramično, pleteno, stekleno in kovinsko posodje; gospodinske priprave; svetila; rokodelska orodja in izdelki; kosi pohištva; fotografije v bogato rezljanih okvirjih; možnarji; poškodovana ljudska plastika. Predmete je lastnik očistil, zavaroval, poteka pa tudi evidentiranje.

Predmeti so razporejeni v dveh podstrešnih sobah in na hodniku. V največjih prostorih v pritličju in obokani kleti pripravlja raz-

lične kulturne dogodke. O bogati zbirki uokvirjenih fotografij zna Leopold Methans veliko povedati. To so hišne, družinske, vaške, zgodovinske zgodbe o ljudeh in preteklosti. Zgodbe posameznikov na fotografijah so v svojih delih opisali tudi domači pisatelji in pesniki.

Methansova hiša sodeluje z različnimi institucijami: likovnimi, kulturnimi, literarnimi društvi, šolami, muzeji ... Letos je se je s svojo etnološko zbirko v sodelovanju z Zgodovinskim društvom Slovenske gorice vključil v Dneve evropske dediščine.

Tako (p)ostaja Methansova hiša s svojo etnološko zbirko pomemben in enakovreden partner muzejev pri ohranjanju lokalne kulturne dediščine. Naj končam s parafrazo z okenskega stekla: »Če hočeš kulturo imet', moraš pri Methansu sedet'.«

Ustni vir

Leopold Methans, osebni pogovor, 17. 10. 2013.

Internetni vir

Methansova hiša, www.methansova-hisa-marijasnezna.com, 17. 10. 2013.

* Jelka Pšajd, univ. dipl. soc. kult. in etnol. in kult. antrop., višja kustodinja, Pomurski muzej Murska Sobota. 9000 Murska Sobota, Trubarjev trg 4. E-naslov: jelka.psajd@pomurski-muzej.si